

OBSAH

Nejčastěji citované předpisy	11
Úvod	12
METODICKÁ ČÁST	15
I. VÝKLAD K ZÁKONU O ÚČETNICTVÍ	16
1. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy pro podnikatele	16
1.1 Zákon o účetnictví	16
1.2 Vyhláška pro podnikatele	19
1.3 České účetní standardy	20
1.4 Vazba účetnictví na obchodní právo	21
1.5 Vztah zákona o daních z příjmů k účetnictví	23
2. Vymezení účetních jednotek a jejich členění do kategorií	29
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů	29
2.2 Členění účetních jednotek do kategorií – účetní povinnosti a osvobození	31
2.2.1 Kategorie účetních jednotek	31
2.2.2 Základní účetní povinnosti účetních jednotek podle kategorií a případné úlevy	35
3. Základní účetní povinnosti a zásady při vedení podvojného účetnictví	37
3.1 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví	37
3.2 Účetní metody, účetní principy a zásady	39
4. Účetní období a zdaňovací období	44
4.1 Účetní období u pokračující účetní jednotky	44
4.2 Účetní období u zúčastněných obchodních korporací při přeměně	46
4.3 Zdaňovací období	47
5. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih	49
5.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik)	49
5.2 Otevírání účetních knih	51
5.3 Uzavírání účetních knih	52
6. Rozsah vedení účetnictví a účetní knihy	54
6.1 Rozsah vedení účetnictví	54
6.2 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví	57

7. Účetní závěrka a rozsah sestavení účetní závěrky	58
7.1 Typy účetních závěrek	59
8. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	60
8.1 Účetní záznamy	60
8.2 Účetní doklady	64
8.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	67
9. Oceňování v účetnictví	68
9.1 Obecně	68
9.2 Oceňování k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)	69
9.3 Oceňování k rozvahovému dni	72
10. Inventarizace majetku, závazků a průkazné dokládání ztrát aktiv	75
10.1 Pojem „inventarizace“	75
10.2 Periodické a průběžné inventarizace	77
10.3 Inventarizační rozdíly	78
10.4 Průkazné doložení ztrát, zničení a likvidace majetku	81
11. Odpovědnost za vedení účetnictví a pokuty (sankce) za porušení zákona o účetnictví	83

II. ÚČETNÍ METODY A POSTUPY ÚČTOVÁNÍ PŘI VEDENÍ PODVOJNÉHO ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ .....

1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele	88
1.1 Předmět vyhlášky	88
1.2 Účetní jednotky podléhající vyhlášce	88
1.3 Struktura a obsah vyhlášky	89
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh	90
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele ...	90
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	92
3. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (stálá aktiva)	107
3.1 Třídění a vykazování dlouhodobého hmotného majetku v účetnictví	107
3.2 Vykazování a oceňování hmotných movitých věcí	109
3.3 Pozemky, stavby a technické zhodnocení	112
3.3.1 Nemovité věci	112

3.3.2 Právo stavby	114
3.3.3 Den uskutečnění převodu vlastnictví k nemovité věci	116
3.3.4 Technické zhodnocení staveb a jiného dlouhodobého majetku	116
3.3.5 Uvedení dlouhodobého hmotného majetku do užívání a zařazení do aktiv	118
3.4 Dlouhodobý nehmotný majetek	120
3.4.1 Vymezení, třídění a vykazování dlouhodobého nehmotného majetku v účetnictví	120
3.4.2 Povolenky na emise a preferenční limity	125
3.5 Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v účetnictví	129
3.6 Oceňování dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku	130
3.6.1 Oceňování pořizovací cenou	130
3.6.2 Oceňování vlastními náklady	136
3.6.3 Oceňování reprodukční pořizovací cenou	136
3.7 Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku	137
3.7.1 Pořízení nehmotného a hmotného dlouhodobého majetku včetně poskytnutých záloh či závdavků	137
3.7.2 Odpisování nehmotného a hmotného dlouhodobého majetku	138
3.7.3 Snížení hodnoty (znehodnocení) dlouhodobého majetku	143
3.7.4 Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	146
3.8 Prodej - nákup - pacht obchodního závodu	148
3.8.1 Nákup obchodního závodu (z pohledu kupujícího)	148
3.8.2 Prodej obchodního závodu (z pohledu prodávajícího)	153
3.8.3 Pacht obchodního závodu	154
3.9 Analytická evidence dlouhodobého majetku	156
4. Zásoby	157
4.1 Obecná část - vymezení zásob	157
4.2 Oceňování zásob	158
4.2.1 Nakupované zásoby	158
4.2.2 Zásoby vytvořené vlastní činností	160
4.2.3 Testování na snížení hodnoty zásob	163
4.3 Způsoby a postupy účtování zásob	164
4.3.1 Způsob A evidence zásob	164
4.3.2 Způsob B evidence zásob	166
4.3.3 Digitální měny a jejich účtování	167
4.3.4 Inventarizace a manka a škody	168

5. Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly, směnky, zlato a drahé kovy)	170
5.1 Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účetnictví	170
5.2 Ocenění cenných papírů a obchodních podílů	175
5.2.1 Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí	175
5.2.2 Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	176
5.3 Způsob vypořádání rozdílu mezi oceněním ke dni pořízení a oceněním k rozvahovému dni	180
5.3.1 Cenné papíry k obchodování a ostatní (realizovatelné) cenné papíry	180
5.3.2 Vypořádání rozdílu z ocenění ekvivalencí u majetkových účastí	182
5.4 Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů	183
5.4.1 Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů	183
5.4.2 Výnosy (úroky) z dluhových cenných papírů	185
5.5 Praktická část – účtování o cenných papírech (účetní provedení z hlediska právnické osoby – držitele cenného papíru)	186
5.6 Směnky	188
5.6.1 Směnky – jejich oceňování ke dni nákupu nebo vystavení směnky k rozvahovému dni	189
5.6.2 Prodej, resp. postoupení smének, eskont a úročení	190
5.7 Zlato, drahé kovy a drahé kameny	193
6. Zúčtovací vztahy – pohledávky a závazky	193
6.1 Obecná část	193
6.2 Oceňování pohledávek a závazků	195
6.3 Zánik závazků a pohledávek	196
6.4 Smluvní pokuty a úroky z prodlení	197
6.5 Dohadné účty aktivní a pasivní	198
6.6 Účetní opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti	201
6.7 Zákonné opravné položky k pohledávkám po splatnosti a odpis pohledávek	203
6.7.1 Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	203
6.7.2 Odpis pohledávek	203
6.7.3 Základní režimy pro tvorbu a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám	205
6.8 Vklady pohledávek do dceřiné společnosti	210

7. Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení	212
7.1 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	212
7.2 Časové rozlišení nákladů a výnosů	213
7.2.1 Obecná část	213
7.2.2 Časové rozlišení nákladů a výnosů	214
7.2.3 Časové rozlišování nákladů a výnosů v cizí měně	220
8. Rezervy	221
8.1 Obecná část	221
8.2 Zákonné rezervy	222
8.3 Účetní rezervy	228
8.4 Účtování o rezervách	230
9. Pokles hodnoty majetku (úprava hodnot aktiv)	231
10. Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	234
10.1 Obecná část	234
10.2 Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	235
10.3 Účtování kurzových rozdílů	237
10.3.1 Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	238
10.3.2 Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih	239
10.4 Příklady účtování kurzových rozdílů	242
11. Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění	244
12. Přijaté dotace, dary a jejich účtování	245
13. Daň z přidané hodnoty	252
13.1 Obecná charakteristika DPH a účtování	252
13.2 Účtování uskutečněných zdanitelných plnění a záloh	254
13.3 Cizí měna při účtování o DPH	255
14. Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce)	257
15. Účtování v kapitálových společnostech	263
15.1 Vymezení základních pojmů	263
15.2 Účtování při vzniku obchodní společnosti (zahajovací rozvaha a náklady před založením společnosti)	264
15.3 Peněžité a nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	265
15.3.1 Peněžité vklady do kapitálových obchodních společností	265
15.3.2 Nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	267

15.3.3 Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností.....	270
15.3.4 Ážio a příplatky mimo základní kapitál.....	273
15.4 Snižování základního kapitálu.....	274
15.5 Rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů u kapitálových společností.....	276
15.6 Záloha na podíl na zisku a její účtování a vykazování.....	278
15.7 Výsledek hospodaření minulých let.....	280
16. Účtování individuálního podnikatele.....	281
17. Splatná a odložená daň z příjmů.....	282
17.1 Obecně.....	282
17.2 Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů.....	283
17.3 Odložená daň z příjmů.....	284
17.4 Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech.....	292
III. ÚČETNÍ ZÁVĚRKA A UZAVÍRÁNÍ ÚČETNÍCH KNIH.....	293
1. Uzavírání účetních knih a daň z příjmů.....	293
1.1 Postupy při uzavírání účetních knih.....	293
1.2 Otevírání a uzavírání účetních knih.....	295
2. Účetní závěrka.....	297
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den.....	297
2.2 Obsah a rozsah řádné účetní závěrky.....	299
2.3 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty.....	300
2.3.1 Obecné vymezení rozvahy a výkazu zisku a ztráty, rozsah a formální pravidla pro jejich sestavování.....	300
2.3.2 Události po rozvahovém dni.....	304
2.3.3 Srovnatelnost za běžné a minulé účetní období v účetních výkazech.....	305
2.3.4 Účetní výkazy s vazbou položek na účtovou osnovu (rok 2022).....	309
2.4 Příloha k účetní závěrce.....	321
2.4.1 Obecně.....	321
2.4.2 Rozsah a struktura přílohy pro podnikatele.....	323
2.4.3 Obsah přílohy pro podnikatele.....	324
2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	339
2.6 Přehled o peněžních tocích.....	340
2.7 Sestavení a odevzdání účetní závěrky.....	341

3. Výroční zpráva – obsah, způsob zveřejnění a audit.....	343
3.1 Výroční zpráva a její obsah u malých a středních účetních jednotek.....	343
3.2 Výroční zpráva a její obsah u subjektů veřejného zájmu.....	345
3.3 Zpráva o vztazích.....	347
3.4 Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a z výroční zprávy.....	348
3.5 Audit (ověření) účetní závěrky a výroční zprávy.....	351
4. Přehled o peněžních tocích (cash flow).....	355
4.1 Úvod.....	355
4.2 Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce).....	358
4.2.1 Základní struktura peněžních toků.....	358
4.2.2 Peněžní toky z provozní činnosti.....	359
4.2.3 Peněžní toky z investiční činnosti.....	359
4.2.4 Peněžní toky z finanční činnosti.....	360
4.2.5 Vykazování specifických položek v přehledu o peněžních tocích.....	361
4.3 Metody vykazování peněžních toků z provozní činnosti.....	363
4.4 Zdroj informací cash flow a analytická evidence.....	364
4.5 Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda).....	367
5. Konsolidovaná účetní závěrka.....	388
5.1 Obecná část.....	388
5.2 Vymezení konsolidačního celku.....	392
5.3 Konsolidační pravidla.....	394
5.4 První konsolidovaná účetní závěrka a rozdíl po první konsolidaci.....	395
5.5 Metody a systém konsolidace.....	396
5.6 Charakteristika metod konsolidace.....	397
5.6.1 Metoda plné konsolidace.....	398
5.6.2 Poměrná metoda konsolidace.....	398
5.6.3 Metoda ekvivalence.....	399
5.6.4 Vyloučení vzájemných operací.....	399
5.6.5 Konsolidovaná rozvaha a konsolidovaný výkaz zisku a ztráty.....	400
PŘÍLOHOVÁ ČÁST – ÚČETNICTVÍ.....	401
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.....	402
Vyhláška č. 500/2002 Sb.....	457
České účetní standardy – přehled.....	516

PŘÍLOHOVÁ ČÁST – DAŇOVÉ ZÁKONY	607
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.....	608
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	632
Pokyn D-34	891
Pokyn D-32	924
Pokyn D-334	929
Pokyn GFŘ D-22	935
Vyhláška č. 511/2021 Sb.....	981
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.....	983
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojímu zdanění	1173